

I&R schapen en geiten

Inspectieresultaten 2019

Een betrouwbare identificatie en registratie (I&R) van dieren is van groot belang om dieren en dierlijke producten snel te kunnen traceren als dat nodig is. Bijvoorbeeld als er een besmettelijke dierziekte uitbreekt, of bij een vervuiling in de voedselketen.

In deze factsheet staan de resultaten van de I&R-inspecties onder schapen- en geitenhouders in 2019. Inspecties I&R zijn erop gericht de naleving van de I&R-regelgeving en de betrouwbaarheid van het I&R-systeem te verhogen.

Wet- en regelgeving I&R

In Europese verordeningen, zoals Verordening (EG) nr. 21/2004, is omschreven waar schapen- en/of geitenhouders in Europese lidstaten aan moeten voldoen met betrekking tot I&R van schapen en geiten. Het gaat om aspecten als het merken (identificatie) en melden (registratie) van dieren en het bijhouden van de gegevens in een register. Met de Regeling identificatie en registratie van dieren (hierna: Regeling I&R) is op nationaal niveau verdere invulling gegeven aan deze Europese regelgeving. Jaarlijks moet 3% van de schapen-/geitenbedrijven in een lidstaat worden gecontroleerd.

Werkwijze

Tijdens een inspectie controleert de NVWA of schapen en geiten (tijdig) zijn voorzien van merken en of de meldingen juist en tijdig zijn geregistreerd in het I&R-systeem. Gebeurtenissen die houders moeten melden zijn geboorte, sterfte en aan- en afvoer. Vanwege noodzakelijke herprioritering van de beschikbare toezichtcapaciteit in 2019, is overeengekomen het verplichte percentage te inspecteren schapen-/geitenbedrijven te verlagen naar 1% controle.

Selectie

De bedrijven waar de inspecties zijn uitgevoerd, zijn deels aselekt en deels select, risicogericht gekozen. Met de aselekte inspecties wordt beoogd een algemeen nalevingsbeeld te krijgen van deze sector en daarnaast wordt met selecte, risicogerichte inspecties vooral getracht de naleving van de I&R-regelgeving te verhogen. De selecte, risicogerichte inspecties zijn geselecteerd op basis van de volgende criteria:

- Aantal aan- en afvoercontacten;
- Aantal omgenummerde schapen/geiten;
- Meldgegevens.

Naast aselechte en risicogerichte inspecties zijn inspecties uitgevoerd in combinatie met inspecties op de naleving van de randvoorwaarden in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Verder zijn ook inspecties uitgevoerd op eigen initiatief van inspecteurs en op basis van meldingen en/of verzoeken van RVO.nl.

Resultaten

In 2019 waren er in totaal 37.247 schapen-/geitenbedrijven geregistreerd in Nederland, met 1.706.066 geregistreerde schapen/geiten. Dit is gebaseerd op de rapportage RVO Dierregistraties 2019. De Resultaten zijn weergegeven voor reguliere inspecties en voor herinspecties die fysiek zijn gestart in 2019 en voor 20 januari 2020 volledig zijn afgerond.

Inspecties en afdoeningen

In totaal zijn 354 inspecties uitgevoerd, waarvan de meeste inspecties aselekt zijn geweest. Het gemiddelde nalevingsniveau van de reguliere inspecties was 58% en van de herinspecties 95%.

Tabel 1. Resultaten inspecties I&R schaaap/geit 2019.

type inspectie	aanleiding	aantal	akkoord	niet akkoord	nalevingsniveau
Reguliere inspecties	Aselekt	176	119	57	68%
	Risicogericht	27	12	15	46%
	Randvoorwaarden	100	68	32	68%
	Eigen initiatief	18	-	18	0%
	Melding / verzoek	33	6	27	18%
Herinspecties		40	38	2	95%

De resultaten laten zien dat bedrijven gecontroleerd op basis van eigen initiatief en meldingen / verzoeken een lager nalevingsniveau hebben dan aselekt, risicogericht of gecombineerd met randvoorwaarden geselecteerde bedrijven. Ook laten de resultaten zien dat de bedrijven gecontroleerd op basis van risicogerichte inspecties een lager nalevingsniveau hebben ten opzichte van de aselekt gecontroleerde bedrijven.

Overtredingen

Tabel 2 geeft een overzicht van de overtredingen die zijn geconstateerd. Het is mogelijk dat tijdens één inspectie verschillende overtredingen worden vastgesteld. Daardoor is het totaal aantal overtredingen in Tabel 2 hoger dan het totaal aantal uitgevoerde inspecties.

Tabel 2. Overtredingen met betrekking tot identificatie en registratie.

overtredingen	aantal	percentage van totaal
Aanwezig, niet aangemeld	131	37%
Afwezig, niet afgemeld	96	27%
Niet voldaan aan meldtermijn	102	29%
Twee verloren merken	30	8%

Het percentage van het totaal is berekend per overtreding op basis van 354 uitgevoerde inspecties.

Interventies

Bij een substantieel percentage van de 'niet akkoord' inspecties is geen interventie aangezegd. Dit kan verschillende oorzaken hebben, b.v. als de tekortkoming gering wordt geacht. In dat geval is het oordeel niet akkoord, maar wordt de tekortkoming te klein bevonden om te interveniëren.

De tekortkoming wordt in dat geval wel besproken met de veehouder.

In totaal zijn 63 interventies opgelegd tijdens reguliere inspecties. Ruim 90% van de interventies betrof een schriftelijke waarschuwing. Daarnaast zijn vijf processen-verbaal opgelegd en is acht keer een last onder bestuursdwang opgelegd. De interventies de twee 'niet akkoord' herinspecties betrof één schriftelijke waarschuwing en één proces-verbaal.

Conclusie

Het gemiddelde nalevingsniveau van reguliere I&R-inspecties was 58%. Het naleefbeeld van schapen- en geitenhouders is verkregen door de aselechte I&R-inspecties, wat resulteerde in een nalevingsniveau van 68%. De meest geconstateerde omissie is het niet aan- of afmelden van dieren. Bij een groot aantal 'niet akkoord' inspecties is geen interventie aangezegd. De tekortkomingen zijn te klein bevonden om te interveniëren, maar wel besproken met de veehouder. In totaal zijn bij 63 'niet akkoord' inspecties een interventie aangemaakt, dit betrof grotendeels een schriftelijke waarschuwing. Van de herinspecties is 95% akkoord bevonden.